

คຸຣຸບັນຍະຊີຕັດນແບບ

ເກຊຕຣກຣຕີເດ່ນ ສາງາບັນຍະຊີຟາຣ່ມ
ຣະດັບຈັງຫວັດ

ປຣະຈຳປີ
2563

เกษตรกรดีเด่น สาขาบัญชีฟาร์ม

จังหวัดชัยนาท

นายบุญฤทธิ หอมจันทร์

อายุ 47 ปี
การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย
สถานภาพ สมรสกับนางปราณี หอมจันทร์
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 123 หมู่ที่ 10 ตำบลแพรกศรีราชา
 อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท 17140
โทรศัพท์ 08 6869 2243
อาชีพ ทำนา

แนวคิด/คติประจำใจในการดำรงชีวิต

ดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจกิจพอเพียง ทำการเกษตรแบบสมัยใหม่ และภูมิปัญญาแบบดั้งเดิม

คติประจำใจ “...อย่ารอเวลา เพราะเวลาไม่เคยรอเรา...”

ต้นทุนประกอบอาชีพ ทำนา (ทำเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมปทุม 1) พื้นที่ 12 ไร่

รายการ	ปี 2562 5 มิ.ย. - 5 ส.ค.2562 (รอบที่ 3)		ปี 2561 1 มิ.ย. - 30 ต.ค.2561 (รอบที่ 2)		ปี 2560 1 มิ.ย. - 30 ต.ค.2560 (รอบที่ 1)	
	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท
รายได้						
- ขายข้าวเปลือก	10,000 กก.	80,000.00	11,000 กก.	110,000.00	10,000 กก.	100,000.00
- บริโภคในครัวเรือน	1,000 กก.	8,000.00	500 กก.	5,000.00	500 กก.	5,000.00
รวมรายได้	11,000 กก.	88,000.00	11,500 กก.	115,000.00	15,000 กก.	105,000.00
หัก ต้นทุนค่าใช้จ่าย						
ขั้นตอนการเตรียมการผลิต						
- ค่าพันธุ์ข้าว	120 กก.	2,280.00	120 กก.	2,160.00	120 กก.	2,160.00
- ค่าทำเชื้อ		2,400.00		4,800.00		4,800.00
- ค่าจ้างหยอดข้าว		1,800.00				
ขั้นตอนระหว่างการผลิต						
- ค่าจ้างปักดำ				12,000.00		12,000.00
- ค่าสารคุมหญ้า	3 ขวด	1,140.00	3 ขวด	1,140.00	3 ขวด	1,140.00
- ค่าแรงฉีดสารคุมหญ้า				600.00		600.00
- ค่าปุ๋ย 16-20-0			150 กก.	1,950.00	200 กก.	2,600.00
- ค่าปุ๋ย 46-0-0	100 กก.	1,120.00	100 กก.	1,160.00	100 กก.	1,160.00
- ค่าปุ๋ย 18-46-0	150 กก.	2,370.00	150 กก.	1,950.00	200 กก.	2,600.00
- ค่าปุ๋ย 0-0-60	100 กก.	1,360.00	100 กก.	1,160.00	100 กก.	1,160.00
- ค่าน้ำมันสูบน้ำเข้านา	100 ลิตร	2,600.00	100 ลิตร	2,800.00	100 ลิตร	2,800.00
- ค่าจ้างแรงงาน (หว่าน)			3 ครั้ง	1,800.00	3 ครั้ง	1,800.00
- ค่าจ้างมันกินไพร	120 ลิตร	600.00	50 ลิตร	250.00	40 ลิตร	200.00
- ค่าแรงฉีดน้ำพริกและสารกำจัดเชื้อรา				2,000.00		2,000.00
- ค่าสารเคมีป้องกันเชื้อรา	2 ขวด	1,300.00	1 ขวด	1,000.00	1 ขวด	1,000.00
- ค่าแรงงานตัดต้นสูง				1,000.00		1,000.00
ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลผลิต						
- ค่าจ้างรถเกี่ยวข้าว		5,400.00		5,400.00		5,400.00
- ค่าจ้างรถขนข้าว	100/ตัน	1,000.00		3,300.00		3,300.00
- ค่าแรงงานตนเอง		2,500.00		2,500.00		2,500.00
รายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย/รอบการผลิต				1,000.00		1,000.00
รวมต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		25,870.00		47,970.00		49,220.00
หัก ต้นทุนการผลิตคงเหลือ (ปุ๋ย, ยากำจัดวัชพืช, พันธุ์พืช ฯลฯ)						
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น		25,870.00		47,970.00		49,220.00
กำไร		62,130.00		67,030.00		55,780.00
ต้นทุน/กก.		2.35		4.17		3.28
ต้นทุน/ไร่		2,155.83		3,997.50		4,101.67
ผลตอบแทน/กก.		5.65		5.83		3.72
ผลตอบแทน/ไร่		5,177.50		5,585.83		4,648.33

ความคิดริเริ่ม และความพยายามพัฒนาอุปกรณ์

ในอดีตก่อนกลับมาทำนามีหนี้สินค้อยข้างเยอะ การทำการเกษตรนั้นใช้ต้นทุนที่สูงมาก ประกอบอาชีพไปแล้ว ไม่มีการจดบันทึกบัญชี ไม่รู้อดีต ไม่รู้อนาคต ไม่รู้สภาวะอากาศ ทำให้ประสบปัญหาในการประกอบอาชีพ เมื่อได้จดบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายมาไม่ต่ำกว่า 10 ปี ในรูปแบบบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ จนสามารถมาคิดวิเคราะห์ และลดค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพลดลง มีรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถนำเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายไปใช้หนี้นี้ได้จากการทำบัญชีนั้น สามารถทราบถึงสาเหตุที่ทำให้มีค่าใช้จ่ายที่มาก บวกกับค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นที่มันไม่สามารถลดต้นทุนได้

ผลงานและความสำเร็จของผลงานด้านบัญชีฟาร์ม

ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เป็นการปลูกพืชแบบผสมผสาน มีการเลี้ยงไก่ ปลูกผัก ลดรายจ่ายในครัวเรือนในการซื้อปัจจัย ต่าง ๆ และยังมีโอกาสเป็นวิทยากรสอนเพื่อนเกษตรกรให้รู้จักการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพได้ พร้อมนำพี่น้องในอำเภอสรรคบุรี ก้าวผ่าน ความยากจนจากการทำบัญชี โดยมีสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ชัยนาท คอยสนับสนุนในการอบรมและสอนแนะนำการทำบัญชีที่ถูกต้อง กลุ่มสมาชิก ที่ได้รับการสอนแนะนำการจัดทำบัญชีในปี 2561-2562 (1) สมาชิกของโครงการเกษตรรายย่อยจำนวน 1,500 คน (2) ศพก.จำนวน 100 คน (3) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสร้างศักยภาพของสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 30 คน (4) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการ ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา จำนวน 100 คน

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ทำตัวเองให้เป็นแบบอย่างของครอบครัวและเพื่อนร่วมงาน ให้คำแนะนำกับเพื่อนเกษตรกรตามความรู้และความสามารถ เป็นครูบัญชีอาสาประจำศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอสรรคบุรี และดำรงตำแหน่งเลขานุการชมรมครูบัญชีจังหวัดชัยนาท ส่งเสริมเกษตรกร และลูกหลานเกษตรกรมีการจัดทำบัญชี เพื่อให้สามารถวางแผน การทำมาหากินหรือใช้จ่ายในครัวเรือน เสียสละพื้นที่บริเวณบ้านให้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอสรรคบุรี

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทำการเกษตร (ทำนา) ไม่เผาฟางข้าว ทำเปียกสลับแห้ง การนำไปไม่เผาทำเป็นปุ๋ยหมัก การนำพืชสดมาทำเป็นน้ำหมัก เพื่อลดการใช้สารเคมี มีการถ่ายทอดความรู้ ส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และยังมีส่วนร่วมทำกิจกรรมด้านสาธารณสุขในชุมชน โดยการเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเกษตรกรในหมู่บ้านด้านการทำนา

เกษตรกรดีเด่น สาขาบัญชีฟาร์ม จังหวัดนนทบุรี

นายรังสรรค์ จันทน์วิเมื่อง

อายุ 58 ปี
การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย
สถานภาพ สมรสกับนางสุพิน จันทน์วิเมื่อง
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 50/11 หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านใหม่
อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
โทรศัพท์ 08 1459 8033
อาชีพ ทำนา
แนวคิด/คติประจำใจในการดำรงชีวิต
“ภูมิใจในสิ่งที่เรามา ยินดีในสิ่งที่เป็น เห็นคุณค่าในสิ่งที่เราทำ”

ต้นทุนประกอบอาชีพ ทำนา (ทำเมล็ดข้าว กว 41) พื้นที่ 10 ไร่

รายการ	ปี 2562 27 ต.ค. 2561 - 28 ก.พ. 2562 (รอบที่ 3) กว 41		ปี 2561 25 ก.ย. 2560 - 24 ก.พ. 2561 (รอบที่ 2) ปทุมธานี 1		ปี 2560 21 พ.ย. 59 - 10 มี.ค. 2560 (รอบที่ 1) กว 57	
	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท
รายได้						
- ขายข้าวเปลือก	9,895 กก.	75,202.00	9,955 กก.	99,500.00	10,580 กก.	75,118.00
รวมรายได้	9,895 กก.	75,202.00	9,955 กก.	99,500.00	10,580 กก.	75,118.00
หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย						
ขั้นตอนการเตรียมการผลิต						
- ค่าพันธุ์ข้าว	11 กระสอบ	4,070.00				4,700.00
- ค่าทำเหียง + คัตดิน		3,600.00		2,500.00		2,300.00
- คำน้ำมันสูบน้ำเข้านา	50 ลิตร	1,300.00	45 ลิตร	1,000.00	50 ลิตร	1,300.00
- ค่าใช้จ่ายอื่น				500.00		200.00
- ค่าโด คราด				2,200.00		1,400.00
- เชื้อไตรโคเดอร์มา+ กริมเมคโรล + น้ำหมัก		1,000.00				
ขั้นตอนระหว่างการผลิต						
- ค่าจ้างแรงงาน (หว่านข้าว)		1,420.00		1,600.00		1,200.00
- คำน้ำมันหว่านข้าว	4 ลิตร	100.00	4 ลิตร	100.00	4 ลิตร	100.00
- ค่าปุ๋ยคอก/ขี้เถ้า	1 ชวด	880.00	1 ชวด	900.00	1 ชวด	700.00
- ค่าปุ๋ยคอกและข้าวขี้เถ้า		1,340.00		1,000.00		1,450.00
- ค่าแรงฉีดสารเคมีวัชพืชและข้าวขี้เถ้า		1,200.00		1,300.00		1,200.00
- คำน้ำมัน	18 ลิตร	520.00	39 ลิตร	1,400.00	17 ลิตร	600.00
- ค่าปุ๋ย 16-20-0	6 กระสอบ	3,840.00	4 กระสอบ	2,500.00	5 กระสอบ	3,800.00
- ค่าปุ๋ย 46-0-0	2 กระสอบ	1,280.00	2 กระสอบ	1,000.00	2 กระสอบ	1,000.00
- คำน้ำมันสูบน้ำเข้านา+วิดออก	5 ลิตร	150.00				
- ค่ายาฆ่าแมลง	8 ชวด	2,850.00	17 ชวด	6,840.00	4 ชวด	4,200.00
- ค่าจ้างฉีด		1,200.00		3,200.00		1,800.00
- ค่าใช้จ่ายอื่น				100.00		400.00
- ค่าจ้างตัดหญ้า + ข้าวป่น		800.00				
ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลผลิต						
- ค่าจ้างรถเกี่ยวข้าว		3,000.00		3,000.00		3,000.00
- ค่าจ้างรถขนข้าว						2,000.00
- คำน้ำมัน	15 ลิตร	800.00	15 ลิตร	900.00	14 ลิตร	700.00
- ค่าใช้จ่ายอื่น		200.00		500.00		500.00
- ค่าแรงงานตนเอง	30 วัน	6,000.00	30 วัน	6,000.00	30 วัน	6,000.00
รายจ่ายสิ้นปีที่การเฉลี่ย/รอบการผลิต						
รวมต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		35,550.00		36,540.00		38,550.00
หัก ต้นทุนการผลิตคงเหลือ (ปุ๋ย, ยากำจัดวัชพืช, พันธุ์พืช ฯลฯ)						
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น		35,550.00		36,540.00		38,550.00
กำไร		39,652.00		62,960.00		36,568.00
ต้นทุน/กก.		3.59		3.67		3.64
ต้นทุน/ไร่		3,555.00		3,654.00		3,855.00
ผลตอบแทน/กก.		4.01		6.32		3.46
ผลตอบแทน/ไร่		3,965.20		6,296.00		3,656.80

ความคิดริเริ่ม และความพยายามพัฒนาผู้ประกอบการ

มุ่งหวังให้เพื่อนเกษตรกรเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการทำบัญชีเพื่อนำข้อมูลจากการทำบัญชีมาปรับปรุง วิเคราะห์ เพื่อให้การใช้จ่าย และการลงทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีเงินเหลือเก็บออม

ผลงานและความสำเร็จของผลงานด้านบัญชีฟาร์ม

สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ใช้บัญชีเป็นเครื่องมือให้ชาวบ้านมีวินัยทางการเงินที่ดีขึ้น สมาชิกกองทุนหมู่บ้านต้องบันทึกบัญชีรับ-จ่ายครัวเรือน และบัญชีต้นทุนการประกอบอาชีพทุกคน ทำให้สามารถแก้ปัญหาหนี้ในระบบให้แก่ชาวบ้านได้ และสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

เป็นวิทยากรหลักในการสอนแนะนำการจัดทำบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือนและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ ภายใต้โครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อยอดเป็นอาสาสมัครเกษตรกร ด้านการจัดทำบัญชี (ครูบัญชี) ให้แก่เกษตรกรในอำเภอบางใหญ่ ณ ศูนย์ ศพก. ต.บ้านใหม่ อ.บางใหญ่

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

- ร่วมมือกับผู้ใหญ่บ้านช่วยกันกับทางวัด ชุมชน เพื่อจำหน่ายรูปเทียน ทหารายได้สร้างพระอุโบสถ
- ร่วมมือกับชุมชน ช่อมแซมถนนทางเข้าหมู่บ้าน ตัดหญ้า กิ่งไม้ ลอกคูคลอง เก็บผักตบชวาในคลอง
- เป็นวิทยากรหลักในการสอนแนะนำบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือนและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพให้แก่ชุมชนในตำบลบ้านใหม่ และพื้นที่ในจังหวัดนนทบุรี
- เป็นคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรระดับอำเภอบางใหญ่

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยไม่ใช้ยาฆ่าหญ้า ยาฆ่าแมลง และไม่ใช้สารเคมีอื่นๆ ทุกชนิดลงในแปลง ใช้เพียงน้ำหมักต่างๆ สารชีวภัณฑ์ต่างๆ ในการเพาะปลูก

เกษตรกรดีเด่น สาขาบัญชีฟาร์ม จังหวัดปทุมธานี

นางสุรางค์ กระดังงา

อายุ 57 ปี
การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย
สถานภาพ สมรสกับนายวิวัฒน์ กระดังงา
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 47/3 หมู่ 2 ตำบลคูขวาง
อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี 12140
โทรศัพท์ 08 6008 8169
อาชีพ ทำนา

แนวคิด/คติประจำใจในการดำรงชีวิต

ทำทุกอย่างที่ไม่ต้องซื้อ แต่ถ้าจะซื้อก็ซื้อให้น้อยที่สุด
คติประจำใจ “กินในสิ่งที่ปลูก และปลูกในสิ่งที่กิน”

ต้นทุนประกอบอาชีพทำนา (ข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1) พื้นที่ 5 ไร่

รายการ	ปี 2562 21 ส.ค. - 30 พ.ย. 62 (รอบที่ 3)		ปี 2562 13 ก.พ. - 21 พ.ค. 62 (รอบที่ 2)		ปี 2560 21 ก.พ. - 2 มิ.ย. 59 (รอบที่ 1)	
	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท
รายได้						
- ขายข้าวเปลือก	2,000 กก.	31,000.00	5,000 กก.	32,500.00	3,000 กก.	29,250.00
- ขายฟางข้าว		1,000.00		1,200.00		1,200.00
รวมรายได้	2,000 กก.	32,000.00	5,000 กก.	33,700.00	3,000 กก.	30,450.00
หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย						
ขั้นตอนการเตรียมการผลิต						
- ค่าพันธุ์ข้าว			50 กก.	1,750.00	50 กก.	1,750.00
- ค่าจ้างไถหว่าน	4 วัน	2,000.00			5 วัน	2,500.00
ขั้นตอนระหว่างการผลิต						
- ค่าปุ๋ย	150 กก.	5,750.00	150 กก.	2,750.00	150 กก.	2,570.00
- ค่ายาปราบศัตรูพืช	2 ลิตร	300.00	4 ลิตร	800.00	4 ลิตร	800.00
- ค่าน้ำมันชีวภาพ	12 ลิตร	600.00				
ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลผลิต						
- ค่าน้ำมันฆ่า	100 ลิตร	2,400.00	75 ลิตร	1,800.00	65 ลิตร	1,600.00
- ค่าแรงตัวเอง	6 วัน	3,000.00	7 วัน	3,500.00	5 วัน	2,500.00
- ค่ารถบรรทุก			2 เที่ยว	500.00		
รายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย/ รอบการผลิต						
รวมต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		14,050.00		11,100.00		11,720.00
หัก ต้นทุนปัจจัยการผลิตเหลือ (ปุ๋ย, ยากำจัดวัชพืช, พันธุ์พืช ฯลฯ)		550.00		600.00		
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น		13,500.00		10,500.00		11,720.00
กำไร		18,500.00		23,200.00		18,730.00
ต้นทุน/กก.		6.75		2.10		3.91
ต้นทุน/ไร่		2,700.00		2,100.00		2,344.00
ผลตอบแทน/กก.		9.25		4.64		6.24
ผลตอบแทน/ไร่		3,700.00		4,640.00		3,746.00

ความคิดริเริ่ม และความพยายามเป็นเจ้าอุปสรรค

ประกอบอาชีพทำนาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 มีรายได้พออยู่พอกิน หลังจากนั้นมองเห็นว่าบริเวณรอบ ๆ บ้านยังมีพื้นที่เหลืออยู่พอสมควร จึงเริ่มขุดสระเพื่อกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในฤดูแล้ง และเลี้ยงปลาควบคู่ไปด้วย ปลาที่เลี้ยง ได้แก่ ปลาดุก ปลาช่อน ปลานิล ปลาหัวทิม ปลาแรด เป็นต้น ส่วนพื้นที่ที่เหลือก็เริ่มทำพืชผักสวนครัว โดยเริ่มจากการปลูกชะอม มะนาว ไม้ผล ไม้ยืนต้น และเริ่มเลี้ยงไก่ หากเหลือใช้จากครัวเรือนก็นำไปจำหน่าย ในหมู่บ้านทำให้ลดรายจ่ายในครัวเรือนและเพิ่มรายได้ให้ครัวเรือนได้

ผลงานและความสำเร็จของผลงานด้านบัญชีฟาร์ม

นางสุรางค์สมัครเป็นครูบัญชีตั้งแต่ปี 2548 เริ่มถ่ายทอดความรู้เรื่องบัญชีรับ - จ่าย และบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ จำนวน 3,000 คน ผลการติดตามพบว่าเกษตรกรสามารถจัดทำบัญชีได้ 500 คน ในด้านอาชีพมีการวางแผนความเสี่ยงจากสภาพดิน ฟ้า อากาศ มีการวางแผนการตลาดโดย วางแผนการผลิตพืชตามความต้องการของตลาดอยู่เสมอ สามารถลดรายจ่าย ลดต้นทุนการผลิตพืช โดยนำ สารชีวภัณฑ์ที่ผลิตเองมาใช้ควบคู่กับการใช้สารเคมีเพิ่มรายได้ให้ครัวเรือน มีรายได้จากการขายผลผลิตอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครอบครัวมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี นำไปสู่ประสพการณ์และองค์ความรู้ทางด้านการเกษตรถ่ายทอด ให้เกษตรกรและผู้สนใจอย่างสม่ำเสมอ

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

(1) อาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม (2) วิทยากรโรงเรียนสังครักษ์ บรรยายเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง (3) วิทยากรเกษตรกร ครูบัญชีอาสา (4) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และ (5) อาสาสมัครพัฒนาชุมชน

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทำนาโดยไม่เผาฟาง ใช้วิธีการไถกลบฟางแล้วหมักกับปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ได้ประโยชน์ทั้งการช่วยเพิ่มธาตุอาหารให้แก่ดิน เพิ่มจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดิน ทำให้ดินร่วนซุย รากพืชดูดธาตุอาหารได้ดีขึ้น ผลผลิตเพิ่มขึ้น ลดภาวะโลกร้อน ป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน ใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมีกำจัดแมลง เช่น น้ำหมักชีวภาพ สารสะเดา น้ำส้มควันไม้ เชื้อรา เชื้อราไตรโคเดอรมา เป็นต้น

เกษตรกรดีเด่น สาขาบัญชีฟาร์ม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นางหทัยรัตน์ เพ็ชรพยับ

อายุ 35 ปี
การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย
สถานภาพ หม้าย
ที่อยู่ เลขที่ 24/6 หมู่ที่ 2 ตำบลเทพมงคล
อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13270
โทรศัพท์ 08 6125 6683
อาชีพ ทำนาอินทรีย์พันธุ์ข้าว กข43
แนวคิด/คติประจำใจในการดำรงชีวิต
เดียวรุ่งนี้ก็ตายแล้ว

ความคิดริเริ่ม และความพยายามพัฒนาสู่ประสกร

ความคิดริเริ่มคืออยากทำนาอินทรีย์แล้วอยากให้บุคคลอื่นทราบในข้อดีของการทำนาอินทรีย์ว่าดีอย่างไร มีวิธีการทำอย่างไรเพื่อเป็นการลดต้นทุนการทำนาและเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมและเป็นการลดต้นทุนการผลิต จึงคิด โครงการนาคนเมืองตอนนาปีวิถีธรรมชาติ

ผลงานและความสำเร็จของผลงานด้านบัญชีฟาร์ม

ปี 2556-2562 ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องบัญชีรับ-จ่าย และบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพให้แก่เกษตรกร ในพื้นที่ จำนวน 150 คน ผลการติดตามพบว่าเกษตรกรสามารถจัดทำบัญชีได้ 30 คน

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

- กิจกรรมเพื่อส่วนรวมคือ เป็นประธาน ศพก.อำเภอบางซ้าย
- กิจกรรมงานวันพ่อ ร่วมปลูกต้นไม้ประดับหน้าวัดสุคนธ์าราม

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อใช้ในการทำนา เพื่อไม่ทำลายระบบนิเวศ

ต้นทุนประกอบอาชีพ ทำนา (ทำเมล็ดพันธุ์ กข 43)

รายการ	ปี 2562 1 มิ.ย. - 30 ต.ค. 62 (รอบที่ 3) พื้นที่ 1 ไร่		ปี 2561 1 มิ.ย. - 30 ต.ค. 61 (รอบที่ 2) พื้นที่ 19 ไร่		ปี 2560 1 มิ.ย. - 30 ต.ค. 60 (รอบที่ 1) พื้นที่ 19 ไร่	
	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท
รายได้						
- ขายข้าวเปลือก			750 กก.	18,750.00	1,250 กก.	31,250.00
- ขายข้าวสาร	800 กก.	27,500.00	3,775 กก.	302,000.00	5,075 กก.	406,000.00
รวมรายได้	800 กก.	27,500.00	4,525 กก.	320,750.00	6,325 กก.	437,250.00
หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย						
ขั้นตอนการผลิต						
- ค่าพันธุ์ข้าว	50 กก.	1,250.00	285 กก.	7,125.00	285 กก.	7,125.00
- ค่าทำเทือก	1000/ไร่	1,000.00	130/ไร่	2,470.00	130/ไร่	2,470.00
- ค่าแรงงานตัดพันธุ์	2500/ไร่	2,500.00				
- ค่าปันนา			230/ไร่	4,370.00	230/ไร่	4,370.00
ขั้นตอนระหว่างการผลิต						
- ค่าอุปกรณ์ทำปุ๋ยอินทรีย์				5,000.00		5,000.00
- ค่าน้ำมันลုပ်น้ำเข้านา	750/ไร่	750.00	3,42.10/ไร่	6,500.00	368.42/ไร่	7,000.00
- ค่าแรงงานเมล็ดพันธุ์			60/ไร่	1,140.00	60/ไร่	1,140.00
- ค่าแรงฉีดน้ำหมักและสารกำจัดเชื้อรา	720/ไร่	720.00				
ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลผลิต						
- ค่าจ้างรถเกี่ยวข้าว	450/ไร่	450.00	450/ไร่	8,550.00	450/ไร่	8,550.00
- ค่าจ้างรถขนข้าว						
- ค่าแรงงานตนเอง		2,500.00		9,500.00		9,500.00
รายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย/รอบการผลิต						
รวมต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		9,170.00		44,655.00		45,155.00
หัก ต้นทุนการผลิตคงเหลือ (ปุ๋ย, ยากกำจัดวัชพืช, พันธุ์พืช ฯลฯ)						
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น		9,170.00		44,655.00		45,155.00
กำไร		18,330.00		276,095.00		392,095.00
ต้นทุน/กก.		11.46		9.87		7.14
ต้นทุน/ไร่		9,170.00		2,350.26		2,376.58
ผลตอบแทน/กก.		22.91		61.02		61.99
ผลตอบแทน/ไร่		18,330.00		14,531.32		20,636.58

เกษตรกรดีเด่น สาขาบัญชีฟาร์ม จังหวัดลพบุรี

นางสุรียา เลิศสรานนท์

อายุ 56 ปี
การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.3)
สถานภาพ สมรสกับนายสิทธิ์ เลิศสรานนท์
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 210 หมู่ที่ 5 อำเภอหัวลำ อำเภอลำลูกกา จังหวัดลพบุรี 15230
โทรศัพท์ 08 1649 9440
อาชีพ ทำไร่ข้าวโพด
แนวคิด/คติประจำใจในการดำรงชีวิต
มุ่งมั่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน

ต้นทุนประกอบอาชีพ ทำไร่ข้าวโพด พื้นที่ 10 ไร่

รายการ	ปี 2562 พ.ย. 61 - มี.ค. 62 (รอบที่ 3)		ปี 2561 มี.ค. - พ.ค.61 (รอบที่ 2)		ปี 2560 ธ.ค. 60 - ก.พ.61 (รอบที่ 1)	
	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท
รายได้						
- ขายข้าวโพดเมล็ด	80,000 กก.	96,000.00	80,000 กก.	112,000.00	82,000 กก.	98,400.00
รวมรายได้	80,000 กก.	96,000.00	80,000 กก.	112,000.00	82,000 กก.	98,400.00
หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย						
ขั้นตอนการเตรียมการผลิต						
- ค่าเมล็ดพันธุ์	35 กก.	6,650.00	35 กก.	6,230.00	35 กก.	5,250.00
- ค่าไถ (ผาน 3)	10 ไร่	3,500.00	10 ไร่	3,500.00	10 ไร่	3,500.00
- ค่าไถ (ผาน 7)	10 ไร่	2,500.00	10 ไร่	3,500.00	10 ไร่	2,500.00
- ค่าเตรียมดิน	10 ไร่	2,500.00	10 ไร่	2,500.00	10 ไร่	2,500.00
ขั้นตอนระหว่างการผลิต						
- ค่าปุ๋ยร่อนพื้น	5 กระสอบ	3,250.00	5 กระสอบ	2,441.88	5 กระสอบ	5,000.00
- ค่าแรงงานใส่ปุ๋ยร่อนพื้น/ หยอดเมล็ดข้าวโพด	10 ไร่	1,500.00	10 ไร่	1,500.00	10 ไร่	1,500.00
- ค่าแรงงานฟาดร่นพร้อมใส่ปุ๋ย	10 ไร่	1,500.00	10 ไร่	1,500.00	10 ไร่	1,500.00
ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลผลิต						
- ค่าแรงงานเก็บข้าวโพด	10 ไร่	20,000.00	10 ไร่	20,000.00	10 ไร่	20,500.00
- ค่าแรงงานตนเอง	2 วัน	3,600.00	2 วัน	3,600.00	2 วัน	3,600.00
รายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย/ รอบการผลิต		45,000.00		44,771.88		45,850.00
รวมต้นทุน/ค่าใช้จ่าย						
หัก ต้นทุนการผลิตคงเหลือ (ปุ๋ย, ยากำจัดวัชพืช, พันธุ์พืช ฯลฯ)						
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น		45,000.00		44,771.88		45,850.00
กำไร		51,000.00		67,228.12		52,550.00
ต้นทุน/กก.		0.56		0.56		0.56
ต้นทุน/ไร่		4,500.00		4,477.19		4,585.00
ผลตอบแทน/กก.		0.64		0.84		0.64
ผลตอบแทน/ไร่		5,100.00		6,722.81		5,255.00

ความคิดริเริ่มและความพยายามพัฒนาอุปสรรค

นางสุรียาประกอบอาชีพเกษตรกร ในปี 2542 โดยเข้ารับความรู้ที่ทุกหน่วยงานจัดอบรม เนื่องจากยังไม่มีความรู้ด้านเกษตรมากนัก ตั้งใจ ขยัน มุ่งมั่น โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง พอมี พอกิน พอใช้ ได้จัดบัญชีฟาร์ม อยู่แล้ว ทางสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ลพบุรี เข้ามาให้ความรู้ในเรื่องบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนอาชีพรูปแบบที่ถูกต้องชัดเจน เข้าใจง่าย จึงสามารถลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น มีเงินออมเพิ่มขึ้น อีกทั้ง นำข้อมูลทางบัญชีมาใช้ในการวางแผนประกอบอาชีพ และใช้ชีวิตบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง

ผลงานและความสำเร็จของผลงานด้านบัญชีฟาร์ม

ปี 2556-2562 นางสุรียาปฏิบัติหน้าที่เป็นครูบัญชีประจำ ศพก. อำเภอลำลูกกา โดยถ่ายทอดความรู้ด้านบัญชีรายบุคคลให้แก่สมาชิกเครือข่ายและผู้เข้ามามีชีวิตงานที่ศูนย์ฯ จำนวน 300 ราย ทั้งยังเป็นวิทยากรเรื่องการเพิ่มผลผลิตพืชไร่ การใช้สารชีวภัณฑ์ การทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ และเป็นพี่บริการการปลูกมันสำปะหลังลดต้นทุนการผลิตให้บริษัทจากประเทศจีน ที่มาศึกษาดูงานที่ ศพก. อีกด้วย

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

- เป็นประธานกรรมการและครูบัญชีประจำ ศพก. อำเภอลำลูกกา ประธานกลุ่มวิสาหกิจข้าวโพด Shop แปลงใหญ่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านหนองจาน และกลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดหวาน ตำบลหัวลำ
- ได้รับรางวัล บุคคลผู้เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น สาขาเกษตรกรรม จังหวัดลพบุรี ประจำปี พ.ศ.2545
- ได้รับรางวัลชนะเลิศที่ 1 จากการประกวดผลผลิตมันสำปะหลัง (17 ต้น/ไร่) ของจังหวัดลพบุรี
- เป็นหมอดินอาสา และอาสาสมัครป้องกันภัยทางอากาศ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นางสุรียามีการจัดการน้ำอย่างเป็นระบบเต็มพื้นที่การเกษตร สามารถผลิตพืชไร่ได้ตลอดปี มีการผลิตน้ำหมักชีวภาพ เพื่อใช้ในพืชไร่ลดต้นทุนและลดการใช้ปุ๋ยเคมีเป็นรายแรกของตำบลหัวลำ นอกจากนี้ ยังผลิตสารสกัดจากสมุนไพรธรรมชาติเพื่อกำจัดศัตรูพืชในไร่ และประดิษฐ์อุปกรณ์ตัดท่อนพันธุ์มันสำปะหลังเพื่อเพิ่มผลผลิตให้มีคุณภาพสูง

เกษตรกรดีเด่น สาขาบัญชีฟาร์ม จังหวัดสระบุรี

นายบุญลือ เต้าแก้ว

อายุ 71 ปี
การศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพืชสวน
 วิทยาลัยเกษตรพลบุรี
สถานภาพ สมรสกับนางบุญมี เต้าแก้ว
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 16 หมู่ที่ 7 ตำบลหนองโน อำเภอเมือง
 จังหวัดสระบุรี 18000
โทรศัพท์ 08 2720 1677
อาชีพ เกษตรผสมผสาน
แนวคิด/คติประจำใจในการดำรงชีวิต

“ของทุกอย่างเราได้ตั้งใจคิด สั้นชีวิตจะเอาของกองไว้ไหน
 จะได้บ้างเสียบ้างช่างปะไร ขอให้ใจเราทำงานเท่านั้นพอ”

ต้นทุนประกอบอาชีพ ทำนา (เมล็ดพันธุ์ข้าวเจ้าเกษ)

พื้นที่ 4 ไร่ (ข้าวหน้าปี)

รายการ	ปี 2562 ส.ค. - ส.ค. 62 (รอบที่ 3)		ปี 2561 ส.ค. - ส.ค. 61 (รอบที่ 2)		ปี 2560 ส.ค. - ส.ค. 60 (รอบที่ 1)	
	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท
รายได้						
บริโภคในครัวเรือน	2,080 กก.	14,560.00	2,043 กก.	14,301.00	2,014 กก.	14,098.00
รวมรายได้	2,080 กก.	14,560.00	2,043 กก.	14,301.00	2,014 กก.	14,098.00
หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย						
ขั้นตอนการเตรียมการผลิต						
ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว		500.00	เจ้าเกษ	600.00		700.00
ค่าตึ้นา ทว่าน-ดำ		1,000.00		1,000.00		1,000.00
ขั้นตอนระหว่างการผลิต						
ค่าจ้างรถดำนา		1,500.00		7,000.00		6,000.00
ค่าน้ำมันรถไถ		1,000.00		1,000.00		1,000.00
ค่าปุ๋ยเม็ด	4 ลูก	1,200.00	4 ลูก	1,200.00	4 ลูก	1,200.00
ค่าฉีดพ่นสมุนไพร		100.00		100.00		100.00
ค่าฉีดพ่นฮอร์โมน		100.00		100.00		50.00
ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลผลิต						
ค่าจ้างเกี่ยวข้าว		2,000.00		2,000.00		2,000.00
ค่ารถบรรทุกขนข้าว		200.00		200.00		200.00
ค่าแรงงานตนเอง (วันละ 150 บาท)	10 วัน	1,500.00	10 วัน	1,500.00	10 วัน	1,500.00
รายจ่ายสิ้นทรัพย์ถาวรเฉลี่ย/ รอบการผลิต						
รวมต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		9,100.00		14,700.00		13,750.00
หัก ต้นทุนการผลิตคงเหลือ (ปุ๋ย, ยากำจัดวัชพืช, พันธุ์พืช ฯลฯ)						
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น		9,100.00		14,700.00		13,750.00
กำไร		5,460.00		(399.00)		348.00
ต้นทุน/กก.		4.38		7.20		6.83
ต้นทุน/ไร่		2,275.00		3,675.00		3,437.50
ผลตอบแทน/กก.		2.63		-		0.17
ผลตอบแทน/ไร่		1,365.00		-		87.00

ความคิดริเริ่ม และความพยายามพัฒนาอาชีพ

จุดเริ่มต้นในการจัดบันทึกบัญชีคือ พ.ศ. 2521 แต่เป็นการจัดบันทึกบัญชีแบบไม่เป็นระบบ ทำให้ไม่สามารถรู้ต้นทุนประกอบอาชีพในแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินการได้ ต่อมาในปี พ.ศ. 2539 ได้รับการอบรมจากสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สระบุรี เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน และบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ ทำให้รู้รายรับ - รายจ่าย รู้ต้นทุนประกอบอาชีพของตนเอง หลังจากนั้นจึงพยายามลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นลง โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น คิดค้นจุลินทรีย์บำรุงดิน บำรุงพืช ทำน้ำหมักชีวภาพ ใช้กำจัดศัตรูพืช เพื่อลดต้นทุน ในการประกอบอาชีพ และได้ผลผลิตที่มากขึ้นทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เมื่อเห็นว่าการจัดทำบัญชีมีประโยชน์ จึงอยากให้คนในชุมชนตลอดจนเยาวชนได้เห็นความสำคัญของการทำบัญชี จึงเข้ามาเป็นครูบัญชีอาสา ร่วมกับมีสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สระบุรี สร้างเครือข่ายครูบัญชีขึ้น เพื่อขยายการถ่ายทอดความรู้ในการทำบัญชี ให้แพร่หลายยิ่งขึ้น

ผลงานและความสำเร็จของผลงานด้านบัญชีฟาร์ม

เป็นครูบัญชีอาสาของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ตั้งแต่ปี 2547 ต่อมาในปี 2550 ได้เปิดเป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง และถ่ายทอดการจัดทำบัญชีให้แก่เกษตรกรเยาวชน และประชาชนมาอย่างต่อเนื่อง เป็นวิทยากรสอนบัญชีครัวเรือนเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือนให้แก่เกษตรกรหนองไผ่ จำนวน 100 คน กลุ่มแม่บ้านตำบลหนองโน และนักเรียน นักศึกษา 7 แห่ง จำนวน 353 คน

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

เป็นครูบัญชีอาสาที่ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลหนองโน โดยผู้ที่เข้ารับการอบรมทุกคนจะได้รับความรู้เรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ และยังร่วมอนุรักษ์และสืบสานประเพณีท้องถิ่น ร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ร่วมพัฒนาหมู่บ้าน ร่วมฝึกอาชีพที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น โรงเรียนเพาะเห็ดนางฟ้า ปลูกผักสวนครัว การเผาถ่าน การทำปุ๋ยหมัก ประชุมวางแผนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เอาเศษซากพืชที่เหลือจากการเพาะปลูก ตลอดจนขยะมูลฝอย มาหมักจนเน่าเปื่อยแล้วนำไปใช้ในไร่นาสวนผสมเพื่อเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน การไถกลบส่วนต่างๆ ของพืชที่ยังสดอยู่ในดินแทนการเผา การนำน้ำนมดิบคุณภาพต่ำมาดัดแปลงเป็นจุลินทรีย์น้ำนมดิบ ใช้ล้างงานทดแทน การใช้น้ำหมัก/ไฟฟ้า โดยนำจักรยานเก่ามาดัดแปลงเพื่อใช้สูบน้ำ รดผัก/รดน้ำต้นไม้ ลดการใช้พลังงาน ลดรายจ่ายในครัวเรือน

เกษตรกรดีเด่น สาขาบัญชีฟาร์ม จังหวัดสิงห์บุรี

นายชยุตม์ โตสำราญ

อายุ 34 ปี
การศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
 สาขาแม่พิมพ์พลาสติก
สถานภาพ สมรสกับนางมณฑุมา โตสำราญ
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 35 หมู่ที่ 2 ตำบลโพชนไก่
 อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี 16130
โทรศัพท์ 09 8296 7538
อาชีพหลัก ทำสวน
แนวคิด/คติประจำใจในการดำรงชีวิต

คติประจำใจ “ทำสิ่งเล็กๆ ที่เรียกว่ารัก หรือเริ่มทำจากเล็กๆ ให้ประสบความสำเร็จก่อนแล้วมาเพิ่มสิ่งใหญ่” และแนวพระราชดำริในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

ต้นทุนประกอบอาชีพ ทำสวนฝรั่ง พื้นที่ 3 ไร่

รายการ	ปี 2562 1 ม.ค. - 31 ส.ค. 62 (รอบที่ 3)		ปี 2561 1 ม.ค. - 31 ส.ค. 61 (รอบที่ 2)		ปี 2560 1 ม.ค. - 31 ส.ค. 60 (รอบที่ 1)	
	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท
รายได้						
- ขายฝรั่ง	5,000 กก.	175,000.00	4,500 กก.	157,500.00	4,000 กก.	140,000.00
รวมรายได้	5,000 กก.	175,000.00	4,500 กก.	157,500.00	4,000 กก.	140,000.00
หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย						
ขั้นตอนการเตรียมการผลิต						
- ค่าจ้างปรับแต่งกิ่ง		6,000.00		5,500.00		5,000.00
- ค่าปุ๋ยหมัก	5 กระสอบ	1,000.00	5 กระสอบ	1,000.00	5 กระสอบ	1,000.00
- ค่าจ้างพรวนดิน		6,000.00		6,000.00		6,000.00
- ค่าน้ำมัน	10 ลิตร	300.00	7 ลิตร	210.00	8 ลิตร	240.00
ขั้นตอนระหว่างการผลิต						
- ค่าแรงท้อ/ฝรั่ง		4,200.00		4,300.00		3,000.00
- ค่าน้ำมันฉีดน้ำหมักชีวภาพ	8 ลิตร	1,920.00	12 ลิตร	2,100.00	7 ลิตร	1,800.00
- ค่าแรงฉีดพ่น		2,100.00		1,700.00		1,500.00
ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลผลิต						
- ค่าแรงเก็บผลผลิต		6,700.00		6,700.00		6,660.00
- ค่าขนส่ง		2,900.00		2,900.00		2,880.00
- ค่าไฟฟ้า		1,600.00		1,700.00		1,600.00
- ค่าถุงพีค	7 แพค	70.00	8 แพค	80.00	6 แพค	60.00
- ค่ากระดาษห่อ	9 แพค	180.00	10 แพค	200.00	6 แพค	120.00
- ค่าแรงงานตนเอง	10 วัน	6,000.00	10 วัน	5,000.00	10 วัน	6,000.00
รายจ่ายสินทรัพย์ถาวร/รอบการผลิต						
รวมต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		38,970.00		37,390.00		35,860.00
หัก ต้นทุนการผลิตคงเหลือ (ปุ๋ย, ยากำจัดวัชพืช, พันธุ์พืช ฯลฯ)						
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น		38,970.00		37,390.00		35,860.00
กำไร		136,030.00		120,110.00		104,140.00
ต้นทุน/กก.		7.79		8.31		8.97
ต้นทุน/ไร่		12,990.00		12,463.33		1,054.71
ผลตอบแทน/กก.		27.21		26.69		26.04
ผลตอบแทน/ไร่		45,343.33		40,036.67		3,062.94

ความคิดริเริ่ม และความพยายามเป็นเจ้าอุปสรรค

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้ ได้รับการอบรมและสอนแนะทั้งในด้านต่าง ๆ สิ่งที่เขาไม่ได้คิด คือ การจดบันทึกความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของการปลูกพืช ผัก ผลไม้ และที่เขาไม่ได้คิดก็คือ การจดบันทึกบัญชีรับ - จ่าย ในการประกอบอาชีพ ทำให้ทราบต้นทุนที่ได้ออกไปและมีกำไรคุ้มค่าการลงทุนหรือไม่ จากการจดบันทึกบัญชีทำให้ทราบว่า การปลูกฝรั่งสามารถทำรายได้ให้ครอบครัวปีละ 157,500.00 บาท ซึ่งเป็นรายได้หลักของครอบครัว และต่อยอดจากการขายผลสดเป็นน้ำฝรั่งเพื่อเพิ่มรายได้ อีกทางหนึ่ง ตลอดจนลดต้นทุน โดยการใช้อยู่หมัก ปุ๋ยชีวภาพในการปรับปรุงบำรุงดิน ลดรายจ่ายได้อีกทางหนึ่งทำให้ครอบครัวไม่มีหนี้สิน

ผลงานและความสำเร็จของผลงานด้านบัญชีฟาร์ม

จากที่ได้รับการอบรมการบันทึกบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน และบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ ตั้งแต่ปี 2559 ก็ได้เริ่มบันทึกและคิดวิเคราะห์ต้นทุนในการปลูกฝรั่งกิมจู ซึ่งเป็นรายได้หลักของครอบครัวและเริ่มคิดวิเคราะห์ต้นทุนจากค่าปุ๋ย การปรับปรุงบำรุงดิน การดูแลรูปทรงของต้นฝรั่งให้สามารถงายต่อการเก็บผลผลิต และมีอายุการให้ผลผลิตที่นาน โดยการใช้วิชาความรู้ที่ได้รับการอบรมมา ประกอบการลงมือทดลองดู ในการทำปุ๋ยชีวภาพ การทำปุ๋ยหมัก การใช้เศษกิ่งไม้จากตัดแต่งกิ่งมาย่อยสลายแล้วทำเป็นปุ๋ยหมัก อีกทั้งได้รับเชิญ เป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ในด้านการทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ และมีการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับ การบันทึกบัญชีต้นทุนอาชีพ โดยยกตัวอย่างจากการปลูกฝรั่งกิมจูประกอบการสอนด้วยเสมอ

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

- ครูบัญชีประจำศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ประจำอำเภอบางระจัน
- วิทยากรถ่ายทอดความรู้ เรื่อง บัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน และบัญชีต้นทุนอาชีพ การจัดทำบัญชีอินทรีย์ การปลูกพืชปลอดสารพิษ การจัดทำปุ๋ยหมัก
- เจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เครือข่ายประจำอำเภอบางระจัน
- เกษตรต้นแบบให้เว็บไซต์ “รักบ้านเกิด” <http://shop.rakbankerd.com/agriculture/guru-view.php?id=83>

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลดการใช้กล่องโฟมในการบรรจุและหีบห่อสินค้า โดยใช้วัสดุจากธรรมชาติแทนทำปุ๋ยหมักชีวภาพ จากเปลือกมังคุด กิ่ง หัวปลา แทนปุ๋ยเคมี ไม่เผาเศษใบไม้เพราะเป็นการทำลายสิ่งแวดล้อมและทำลายหน้าดิน ใช้เศษใบไม้และกิ่งไม้บดในการทำปุ๋ยหมักในการบำรุงดิน

เกษตรกรดีเด่น สาขาบัญชีฟาร์ม จังหวัดอุทัยธานี

นายอนันต์ เครือทอง

อายุ 47 ปี
การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย
สถานภาพ สมรสกับนางจรี เครือทอง
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 7/1 หมู่ที่ 4 ตำบลหลุมเจ้า
อำเภอหนองขาหย่าง จังหวัดอุทัยธานี 61130
โทรศัพท์ 08 8426 4732
อาชีพ ทำไร่นาสวนผสม
แนวคิด/คติประจำใจในการดำรงชีวิต
การนำวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมมาประยุกต์ใช้กับการชีวิตในปัจจุบัน

ความคิดริเริ่ม และความพยายามพัฒนาฟาร์ม

เกษตรกรทั่วไปประสบปัญหาในการประกอบอาชีพหลายอย่าง นายอนันต์ จึงได้คิดที่จะปรับเปลี่ยนความคิดแบบเกษตรกรทั่วไป เน้นลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิต ตามคำแนะนำของทางราชการ และใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในพื้นที่เป็นหลัก มีเป้าหมายเพื่อการปรับปรุงแบบการทำเกษตรให้สามารถแข่งขันกับสภาพ ในปัจจุบันได้

ผลงานและความสำเร็จของผลงานด้านบัญชีฟาร์ม

นายอนันต์ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน และต้นทุนประกอบอาชีพให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ จำนวน 250 คน และเกษตรกรที่ทำบัญชีได้จำนวน 30 คน และเป็นเครือข่ายบัญชี

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อส่วนรวม

นายอนันต์เป็นผู้นำการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนในวาระวันสำคัญต่าง ๆ ให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้พื้นที่ของตัวเองเป็นแปลงเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง มีการนำผลผลิตจากแปลงตัวเองบางส่วนแบ่งปันให้แก่ประชาชนบริเวณใกล้เคียงเป็นประจำ มีการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในการประกอบอาชีพให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียง เป็นประธาน ศพก.

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มุ่งเน้นการปลูกข้าวปลอดภัยจากสารพิษ ลดการใช้สารเคมีสำหรับการป้องกันกำจัดศัตรูพืช มาใช้วิธีผสมผสาน มีการใช้เครื่องถ่อแมลงมาเพื่อเป็นอาหารปลา มีการรวมผลิตน้ำหมักสมุนไพรต่าง มาทดแทนการใช้สารเคมี มีการปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยพืชสด (ถั่วเขียว, ปอเทือง) มีการเลี้ยงปลา/ปูในนาข้าว เพื่อสร้างระบบนิเวศในนาข้าว ไม่เผาฟางในนาข้าว เพื่อลดมลพิษในอากาศ

ต้นทุนประกอบอาชีพ ทำนา พื้นที่ 10 ไร่

รายการ	ปี 2562 พ.ค. - ส.ค. 62 (รอบที่ 3) พื้นที่ 5 ไร่		ปี 2561 พ.ค. - ส.ค. 61 (รอบที่ 2) พื้นที่ 10 ไร่		ปี 2560 พ.ค. - ส.ค. 60 (รอบที่ 1) พื้นที่ 10 ไร่	
	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท
รายได้						
- ขายข้าวเปลือก	2,500 กก.	45,000.00	5,833 กก.	105,000.00	3,330 กก.	60,000.00
รวมรายได้	2,500 กก.	45,000.00	5,833 กก.	105,000.00	3,330 กก.	60,000.00
หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย						
ขั้นตอนการเตรียมการผลิต						
- ค่าไถพินา	200-/ไร่	1,000.00	450-/ไร่	4,500.00	200-/ไร่	2,000.00
- ค่าน้ำมันรถ	400-/ไร่	2,000.00	50-/ไร่	500.00	50-/ไร่	500.00
ขั้นตอนระหว่างการผลิต						
- ค่าจ้างหว่าน	40-/ไร่	200.00				
- ค่าจ้างโยน			1,500-/ไร่	15,000.00	1,100-/ไร่	11,000.00
- ค่าปุ๋ยอินทรีย์	600-/ไร่	3,000.00	15-/ไร่	1,500.00	130-/ไร่	1,300.00
ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลผลิต						
- ค่าจ้างมือเกี่ยว	100-/ไร่	500.00	150-/ไร่	1,500.00	150-/ไร่	1,500.00
- ค่าเกี่ยวข้าว	500-/ไร่	2,500.00	670-/ไร่	6,700.00	450-/ไร่	4,500.00
- ค่าขนส่ง			300-/ไร่	3,000.00	70-/ไร่	700.00
- ค่าแรงตนเอง	10 วัน	2,000.00	10 วัน	3,000.00	10 วัน	3,000.00
รายจ่ายสินทรัพย์ถาวร/ลดค่า/รอบการผลิต						
รวมต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		11,200.00		35,700.00		24,500.00
หัก ต้นทุนการผลิตคงเหลือ (ปุ๋ย, ยากำจัดวัชพืช, พันธุ์พืช ฯลฯ)						
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น		11,200.00		35,700.00		24,500.00
กำไร		33,800.00		69,300.00		35,500.00
ต้นทุน/กก.		4.48		6.12		7.36
ต้นทุน/ไร่		2,240.00		3,570.00		2,450.00
ผลตอบแทน/กก.		13.52		11.88		10.66
ผลตอบแทน/ไร่		6,760.00		6,930.00		3,550.00

เกษตรกรดีเด่น สาขาบัญชีฟาร์ม จังหวัดอ่างทอง

นายเพทาย พุ่มพฤษ์

อายุ 50 ปี
การศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สถานภาพ สมรสกับนางเบญจวรรณ พุ่มพฤษ์
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 1/3 หมู่ที่ 5 ตำบลโรงช้าง
อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง 14130
โทรศัพท์ 09 8254 0780
อาชีพ ทำสวนกล้วย
แนวคิด/คติประจำใจในการดำรงชีวิต
คือสัตย์ ขยัน อดทน พยายาม

ต้นทุนประกอบอาชีพ ทำสวนกล้วยหอม พื้นที่ 1 งาน

รายการ	ปี 2562 15 มี.ย. 61 - 31 ก.ค. 62 (รอบที่ 3)		ปี 2561 1 ส.ค. 60 - 31 ก.ค. 61 (รอบที่ 2)		ปี 2560 1 ส.ค. 59 - 31 ก.ค. 60 (รอบที่ 1)	
	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท
รายได้						
- ขายกล้วยหอม	420 ทวี	16,910.00	305 ทวี	10,360.00	278 ทวี	9,045.00
รวมรายได้	420 ทวี	16,910.00	305 ทวี	10,360.00	278 ทวี	9,045.00
หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย						
ขั้นตอนการผลิต						
- ค่าหอพันธุ์	120 ท่อ	1,200.00				
ขั้นตอนระหว่างการผลิต						
- ค่าปุ๋ยคอก	15 กระสอบ	300.00				
- ค่าปุ๋ยสูตร 46-0-0	15 กิโลกรัม	300.00	5 กิโลกรัม	70.00		
- ค่าปุ๋ยสูตร 13-13-21	10 กิโลกรัม	200.00	5 กิโลกรัม	110.00		
- ค่าปุ๋ยสูตร 16-16-16			15 กิโลกรัม	310.00		
- ค่าเชือกฟาง	4 ม้วน	100.00	3 ม้วน	105.00	1 ม้วน	35.00
- ค่าถุงห่อกล้วย	60 ถุง	320.00			20 ใบ	80.00
- ค่าน้ำมัน	45 ลิตร	1,370.00	53 ลิตร	2,340.00	54 ลิตร	1,940.00
ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลผลิต						
- ค่าแรงตนเอง	16 วัน	5,000.00	12.5 วัน	3,750.00		3,600.00
- ค่าแก๊สปั่น			2 กิโลกรัม	100.00		
รายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย/ รอบการผลิต						
- เครื่องสูบน้ำ	1 เครื่อง	1,000.00		1,000.00		1,000.00
- เครื่องตัดหญ้า			1 เครื่อง	500.00	1 เครื่อง	500.00
- ปรับพื้นที่ขุดคูร่องน้ำ	เหม่าจ่าย	750.00	เหม่าจ่าย	750.00	เหม่าจ่าย	750.00
รวมต้นทุนค่าใช้จ่าย		10,540.00		9,035.00		7,905.00
หัก ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย (ปุ๋ย, ยากำจัดวัชพืช, พันธุ์พืช ฯลฯ)						
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น		10,540.00		9,035.00		7,905.00
กำไร		6,370.00		1,325.00		1,140.00
ต้นทุน/ทวี		37.91		29.62		18.82
ต้นทุน/งาน		10,540.00		9,035.00		7,905.00
ผลตอบแทน/ทวี		15.17		4.34		4.10
ผลตอบแทน/งาน		6,370.00		1,325.00		1,140.00

ความคิดริเริ่ม และความพยายามพัฒนาอาชีพ

ปี 2559 ได้ตัดสินใจมาทำการเกษตร เพื่อหารายเสริมโดยทำเกษตรผสมผสาน ปลูกกล้วยน้ำว้าและ กล้วยหอมเป็นหลัก จากนั้นมีโอกาสได้เข้ารับการอบรมกับสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์อ่างทอง จึงได้เริ่มจัดบันทึกการทำบัญชีอย่างเป็นรูปแบบ ทำให้รู้รายรับรายจ่ายในครัวเรือน รู้ต้นทุนผลกำไรจากการประกอบอาชีพ สามารถนำมาใช้วางแผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันได้ รวมถึงสามารถวางแผนการประกอบอาชีพ และยังได้นำความรู้การทำบัญชีไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มอาชีพในชุมชนทำให้สถานะของกลุ่มดำเนินกิจกรรมได้ต่อเนื่องมีความมั่นคงและยั่งยืน

ผลงานและความสำเร็จของผลงานด้านบัญชีฟาร์ม

นับตั้งแต่ปี 2560 - ปัจจุบันนายเพทาย ปฏิบัติหน้าที่ครูบัญชีโดยนำความรู้และประสบการณ์ไปถ่ายทอดให้กลุ่มเกษตรกร เพื่อเป็นแนวทางสำหรับวางแผนการผลิตจำนวน 200 คน ทำบัญชีได้ 140 คน และถ่ายทอดให้กลุ่มคนทั่วไป สำหรับวางแผนการผลิตและใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับ ศพก. ทุกอำเภอ

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ด้านจิตสาธารณะ นายเพทายเป็นหมอดินอาสา ให้ความรู้การทำปุ๋ยหมักน้ำหมักชีวภาพและการอนุรักษ์ดิน อีกทั้งเป็นอาสาสมัครฝนหลวง ติดตามสภาพปัญหาภัยแล้งพื้นที่ขาดแคลนน้ำเพื่อขอบริการฝนหลวง ในด้านการเป็นผู้นำ นายเพทายเป็นผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนประจำตำบล ประธานกลุ่มชมรมไทยบ้านแขก ส่งเสริมการทำขนมไทย สร้างรายได้เสริมให้เกษตรกรและยังเป็นรองประธานกองทุนหมู่บ้านอีกด้วย

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายเพทายทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยไม่เผาเศษซากวัสดุ แต่นำกลับมาเป็นปุ๋ยหมัก ไม่ใช้สารเคมีทุกชนิด ใช้สารชีวภัณฑ์แทนใช้พืชสมุนไพรหมักไล่แมลง เช่น ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปลูกปอเทือง และเน้นการทำน้ำหมักจากวัตถุดิบภายในแปลง

